

Verzonden per e-mail

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Uw brief van 25 februari 2026

Ons kenmerk 2056409

Uw e-mail van -

Bijlage -

Datum 18 maart 2026

Behandeld door J. Bijlsma

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen over
toekenning pgb en toepassing 'eigen kracht'

Team Beleid Sociaal Domein

Geachte heer Van Wijnen,

Op grond van artikel 69 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad heeft u schriftelijke vragen gesteld over het toekennen van een persoonsgebonden budget (pgb) en toepassing 'eigen kracht'. In deze brief beantwoorden wij uw vragen.

1. Is het college bekend met het Pointer-onderzoek over het strenger dan voorheen toekennen van pgb's, en herkent het college deze mogelijke problematiek bij gezinnen in de gemeente Nijkerk?

Het college heeft kennisgenomen van de aflevering van Pointer over het strenger toekennen van pgb's. Het college herkent zich niet in de manier waarop de problematiek van deze gezinnen door Pointer wordt uitgelegd. In de aflevering wordt een beeld geschetst van ouders met kinderen die veel zorg hebben aan hun lot worden overgelaten, omdat gemeenten pgb-aanvragen afwijzen.

In de gemeente Nijkerk wordt niet op deze manier met de hulpvragen van gezinnen en de toepassing van pgb omgegaan. Als een kind of jeugdige veel zorg nodig heeft, vraagt dit veel van ouders. Als ouders een pgb aanvraag doen, wordt eerst zorgvuldig gekeken of dit de meest passend oplossing voor de jeugdige en het gezin is. Het lokale team van de gemeente Nijkerk gaat daarom in gesprek met een gezin en doet onderzoek aan de hand van het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep. Dit betekent dat een jeugdconsulent nader onderzoek doet naar de hulpvraag van de jeugdige en/of de ouders. De consulent brengt de problematiek in kaart en bepaalt vervolgens welke hulp nodig is in vorm, duur en frequentie. Daarna wordt beoordeeld wat de eigen kracht van ouders is en in hoeverre er gebruik gemaakt kan worden van voorliggende of algemene voorzieningen. Tot slot, wordt pas beoordeeld of pgb van toepassingen is.

In de praktijk betekent dit dat een jeugdconsulent uitgebreid onderzoek doet naar de hulpvraag van het gezin en met de ouders meekijkt naar wat er achter de hulpvraag zit. Op deze manier kan de meeste passende hulp worden ingezet.

2. Is het college het met de fractie van ChristenUnie-SGP eens dat het belangrijk is dat ouders die intensieve zorg verlenen aan hun kind niet in financiële problemen mogen komen? En dat dit zowel in het belang is van de kinderen en hun ouders, maar ook in het algemeen maatschappelijk belang is.

Het college vindt dat ouders die intensieve zorg verlenen aan hun kind niet in financiële problemen mogen komen. Dit is in het belang van de kinderen, de ouders en de samenleving als geheel. Daarom wordt er altijd eerst zorgvuldig onderzoek gedaan naar de hulpvraag van het gezin en welke ondersteuning het meest passend is. Een pgb is niet bedoeld om inkomensderving op te vangen, maar om passende hulp mogelijk te maken wanneer dit uit het onderzoek als de beste oplossing naar voren komt.

Wanneer een pgb niet passend is of niet voorziet in de financiële behoefte van het gezin, worden ouders in contact gebracht met de juiste organisaties of professionals om de mogelijkheden om het inkomen te vergroten, te verkennen. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van aanvullende regelingen of toeslagen, ondersteuning vanuit sociale zekerheidsvoorzieningen, (deeltijd)werk wanneer de zorgsituatie dit toelaat, of financiële ondersteuning via de gemeente. Ook kunnen gezinnen ondersteuning krijgen via o.a. budgetadvies. Op deze manier worden alle relevante opties benut om te voorkomen dat gezinnen in financiële problemen raken.

3. Kan het college inzicht geven in het aantal pgb-aanvragen, toekenningen en afwijzingen in de afgelopen twee jaar, en aangeven of er sprake is van een aanscherping van de indicatiestelling in de praktijk ten opzichte van voorgaande jaren?

In 2024 hebben in totaal 12 cliënten een pgb (jeugdhulp) ontvangen, in 2025 hebben 11 cliënten een pgb (jeugdhulp) ontvangen. Er zijn geen aanvragen afgewezen. Dit komt omdat het lokale team bij een pgb aanvraag in gesprek gaat met de ouders en onderzoek doet naar de meest passende manier van hulp voor dat gezin. In de praktijk betekent dit vaak dat er geen pgb wordt toegekend, maar een andere vorm van hulp. Als ouders al overbelast zijn, is een pgb constructie waarbij ouders nog meer hulp zelf uitvoeren doorgaans niet de oplossing. Ouders zijn dan meer gebaat bij andere vormen van hulp.

Als er toch een bezwaar wordt ingediend, gaat het lokale team in gesprek met de ouders om samen tot een oplossing te komen.

4. Is het pgb-beleid of de uitvoeringspraktijk (inclusief herindicaties) de afgelopen jaren aangescherpt, en zo ja, met welke beleidsmatige onderbouwing?

De afgelopen jaren zijn alle jeugdconsulenten uit het lokale team getraind in het toepassen van het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep. Als ouders een jeugdhulpvraag hebben en/of vragen om een pgb, vindt er een gesprek met ouders plaats. In dit gesprek wordt bekeken in welke leefgebieden er zich problemen afspelen. Vervolgens worden de onderzoeksstappen (opgesteld door de Centrale raad van Beroep) door de consulent uitgewerkt in het onderzoeksverslag. Een vraag om een pgb is een claimgerichte vraag; er wordt door de consulent altijd gekeken naar de hulpvraag die aan de jeugdhulpaanvraag ten grondslag ligt. Uit het onderzoek komt naar voren wat de meest passende vorm van jeugdhulp voor dit gezin is. Daarna wordt gekeken welke financieringsvorm hiervoor passend is. Dit kan Zorg in Natura (ZIN) of pgb zijn. Indien wordt vastgesteld dat een PGB de meest passende vorm van ondersteuning is, wordt beoordeeld of de ouder over voldoende pgb-vaardigheden beschikt. Deze beoordeling vindt plaats aan de hand van de tien criteria van pgb-vaardigheid.

Naast dat alle consulenten getraind zijn, wordt er sindsdien ook onderzocht en schriftelijk onderbouwd of iemand voldoende pgb-vaardig is.

5. Hoe past het college het begrip 'eigen kracht' toe bij pgb-besluiten, en hoe wordt voorkomen dat ouders overbelast raken door het verlenen van zorg aan hun kind?

Het college past het begrip eigen kracht toe, conform de verordening jeugdhulp Nijkerk 2023. In artikel 1 lid 1 staat eigen kracht als volgt omschreven: *de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen (capaciteit), tijd en middelen van de jeugdige en/of ouder(s) om zelf of met personen uit het sociaal netwerk de opgroei en/of opvoedingsproblemen op te lossen.*

Aan de hand van het stappenplan toetst de jeugdconsulent de eigen kracht van ouders en houdt daarbij rekening met de draagkracht en draaglast van het gezin, om te beoordelen of er sprake is van (dreigende) overbelasting en welke ondersteuning passend is; bij twijfel wordt advies gevraagd aan een sociaal-medisch adviesbureau.

6. Is het college bereid te evalueren of het huidige pgb-beleid gezinnen voldoende beschermt tegen overbelasting en, waar nodig, ruimte te bieden voor maatwerk zodat gezinnen niet tussen wal en schip vallen? En zo ja, op welke wijze?

Het college ziet geen aanleiding om de huidige werkwijze rondom pgb's te evalueren. Een pgb beschermt gezinnen niet tegen overbelasting. Bij aanvragen doet het lokale team uitgebreid onderzoek naar de meest passende hulp om zo ouders te beschermen tegen overbelasting.

Wij hopen uw vragen hiermee voldoende beantwoord te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,



de heer drs. J.G. de Jager

de burgemeester,



mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek